

Het janusgezicht van het getto

Het begrip 'getto' is inmiddels onderdeel geworden van het dagelijks taalgebruik. Ook wetenschappers hebben het regelmatig over getto's. Net als in het dagelijks taalgebruik, verwijst het begrip voor hen doorgaans naar een arme wijk of een gebied waar bewoners een bepaalde mentaliteit gemeen hebben. In dit artikel wordt geprobeerd een meer wetenschappelijk concept te ontwikkelen. Getto wordt hier opgevat als een strategisch middel ter uitsluiting en controle dat verwijst naar de etnisch-rationale overheersing van de bevolking van een stedelijk gebied. In die zin zijn er overeenkomsten met andere instituties die groepen sociaal isoleren, moreel ontregelen en materieel depriveren, zoals het reservaat, de gevangenis en het vluchtelingenkamp.

LOÏC WACQUANT

Het begrip getto kreeg in de loop van de negentiende en twintigste eeuw steeds meer betekenissen. In de tweede helft van de negentiende eeuw sloeg het begrip op woonconcentraties van joden in de havensteden langs de Atlantische kust en werd het duidelijk onderscheiden van 'slums' die werden gekenmerkt door verkrotting en sociale misère. Tijdens de uitbreiding van de verzorgingsstaat in het 'progressieve tijdperk'

werd het breder opgevat en sloeg het op alle binnenstedelijke gebieden waar etnische minderheden en nieuwkomers uit de lagere klassen zich verzamelden. Dit was een reactie op de toenemende stroom van immigranten uit Oost-Europa en Afrika naar Noord-Amerikaanse steden. In deze opvatting vielen etnische wijken en achterstandswijken samen. De veronderstelling was dat segregatie in combinatie met overbevolking de stedelijke problemen, zoals criminaliteit, gebroken gezinnen, armoede en kansloze deelname aan de maatschappij, nog meer vergrooten. Bovendien drukte het de bezorgdheid van de elite uit, die zich afvroeg of deze groeperingen moesten of konden assimileren in een overwegend Angelsaksische maatschappij. Deze visie kreeg een wetenschappelijke basis dankzij het ecologische paradigma van de Chicago School. In zijn klassieke studie 'The Ghetto' uit 1928 besprak Louis Wirth het middeleeuwse joodse getto en stelde het op één lijn met de "Little Sicily's, Little Polands, Chinatowns en Black Belts in onze grote steden" en andere "slechte wijken" waar deviante groepen als zwervers, bohémiens en prostituees zich ophielden. Wirth meende bovendien dat ze allemaal op natuurlijke wijze waren ontstaan, uit een verlangen om de eigen identiteit te behouden en een bepaalde rol te vervullen binnen het stedelijke organisme.

Na de Tweede Wereldoorlog versmalde de betekenis van het begrip onder druk van de mensenrechtenbeweging. Deze

verwees met 'getto' naar enclaves in de noordelijke industriesteden waar de zwarte bevolking gedwongen was zich te concentreren. Maar in de daaropvolgende twee decennia veranderde het concept opnieuw. Nu verwees het naar alle desolate en beangstigende gebieden die door deïndustrialisatie en de zich terugtrekkende overheid in verval waren geraakt. In de jaren negentig bereikte de neutralisering van het begrip getto in het beleidsgeoriënteerde onderzoek een hoogtepunt. Het werd gezuiverd van alles wat met ras en macht te maken had. Een getto was vanaf nu een gebied met extreme armoede. Door institutionele uitsluiting en raciale kenmerken te negeren, werd een getto weer gelijkgesteld aan een achterstandswijk. Ondanks het verwarrende gebruik van het woord getto is het mogelijk om overeenkomsten te identificeren en om een relationeel concept te construeren van het getto als een strategisch middel ter uitsluiting en controle. Zo wordt het begrip getto van haar wolligheid ontdaan en kan het een krachtig concept worden om etnische dominantie en stedelijke ongelijkheid mee te bestuderen. Hiervoor is het noodzakelijk om terug te kijken naar het getto van Venetië ten tijde van de Renaissance waar zowel het woord als het fenomeen zijn wortels heeft.

Integrerende uitsluiting

Het woord getto is afgeleid van het Italiaanse woord 'giudecca', 'borghetto' of 'gietto' (maar mogelijk ook van het Duitse 'gitter' of het Talmoedisch Hebreeuwse 'get') en verwijst in eerste instantie naar de consignatie van joden in speciale districten. In het middeleeuwse Europa kregen joden door overheden en religieuze autoriteiten wijken toegewezen waarbinnen zij woonden, hun eigen zaken regelden en hun eigen gebruiken volgden. Deze wijken werden aangeboden of verkocht als privilege om joden naar bepaalde steden te lokken om daar de sleutelposities in te nemen van geldschieter, belastingophaler en handelsreiziger. Stow laat zien dat pas in de dertiende tot de zestiende eeuw, ten tijde van de kruistochten, gunst langzaam in dwang veranderde. In 1516 sommeerde de Senaat van Venetië de arrestatie van alle joden en verplaatsing naar het Ghetto Nuovo, een verlaten ijzergieterij op een afgelegen eiland. Dit eiland was omsloten door

Brooklyn. (Foto Manuel Aalbers)

hoge muren met vergrendelde ramen en deuren en er patrouilleerden bewakers op bootjes in de aangrenzende kanalen. Vanaf dat moment werd het joden alleen nog maar toegestaan om hun dagelijkse zaken in de stad te doen in een onderscheidend gewaad en moesten zij voor het donker weer naar huis terugkeren. Deze maatregelen waren een alternatief voor verbanning. Zo bleven de steden de economische vruchten van de joodse aanwezigheid plukken (en extra pachtgelden, speciale belastingen en heffingen innen), terwijl de christelijke inwoners beschermd werden tegen fysiek contact met lichamen die als onhygiënisch en gevaarlijk werden beschouwd. Volgens Sennett werden joden gezien als dragers en overbrengers van syfilis en ketterij. Daar kwam bij dat joden gezien werden als woekeraars, welke door de Katholieke Kerk gelijkgesteld werden aan prostituties.

Terwijl het Venetiaanse model zich verspreidde over Europa, leidde de territoriale gebondenheid en uitsluiting tot overbevolking, verval, armoede en exorbitant hoge ziekte- en sterftecijfers. Anderzijds resulteerde het echter ook in de opbloei van instituties en consolidatie van de joodse cultuur door een netwerk van groepsgebonden organisaties, markten, brancheorganisaties, hulpverleningsinstanties, kerken, scholen en universiteiten. De Judenstadt in Praag, Europa's grootste getto in de achttiende eeuw, had zelfs een eigen stadhuis, het Rathaus. Dit symboliseert de relatieve autonomie en de sterke band tussen de bewoners. De synagogen hadden niet alleen religieuze autoriteit, maar droegen ook verantwoordelijkheid voor administratieve en juridische zaken. Het sociale leven in het joodse getto was naar binnen gericht en grensde volgens Wirth aan 'overorganisatie'. Deze integratie van binnen versterkte het isolement van buiten.

Men kan op deze manier de vier klassieke elementen van het getto onderscheiden: stigma, beperking, ruimtelijke afbakening en institutionele uitsluiting. Het getto is een sociaal-organisatorisch hulpmiddel dat twee tegengestelde doelen dient: het maximaliseren en uitmelken van materiële winsten en het minimaliseren van al te intiem contact met een groep waarvan een dreiging tot besmetting en normvervaging uitgaat.

Dezelfde tweeslachtigheid van economische exploitatie en sociale opsluiting stond aan de basis, opbouw en het functioneren van het Afro-Amerikaanse getto in de Fordistische metropolen van de twintigste eeuw. Zwartten werden na de Eerste Wereldoorlog in het zuiden van de Verenigde Staten geronseld en naar de noordelijke steden gebracht om het tekort aan ongeschoolde arbeidskrachten aan te vullen. Er werd echter met geen woord gerept over het feit dat deze groep gehuisvest zou moeten worden tussen de zichzelf superieur achtende blanken. Terwijl de zwarte toestroom vanuit het zuiden voortduurde, groeide de ongestuurdheid onder de blanke bevolking en begonnen discriminatie en segregatiepolitiek vorm te krijgen. Afro-Amerikanen moesten hun toevlucht zoeken in Black Belts en richtten daar voor henzelf een netwerk van instituties op om in hun levensbehoeften te kunnen voorzien. Er ontstond een parallelle stad, bijgehouden door zwarte kerken en kranten, zwarte verenigingen, zwarte scholen en bedrijven, en zwarte politieke en maatschappelijke organisaties. Die stad was onderdeel van de blanke stad maar ervan afgesloten door een ondoordringbaar hekwerk van gewoontes, juridische regels en economische discriminatie door verkopers, banken en de staat. Uitingen van geweld, zoals vechtpartijen, brandbommen en rellen, troffen iedereen die het waagde de kleurgrens te overschrijden. Het is deze gedwongen institutionele afzondering - en niet de extreme armoede of verkrotting - die de Afro-Amerikanen onderscheidt van andere groepen in de Amerikaanse geschiedenis. Kortom, het getto is niet, zoals Wirth in 'The Ghetto' meent, een op natuurlijke wijze geëvolueerd gebied dat via aanpassing en selectie gestuurd is vanuit een biologische logica "vergelijkbaar met de competitieve samenwerking die aan de plantensamenleving ten grondslag ligt". Het is een misvatting van de Chicago School om de ontstaansgeschiedenis van getto's te zien als een natuurlijk bijverschijnsel van migratieprocessen. Het is integendeel een uitzonderlijke vorm van verstedelijking, een vorm van collectief geweld in de stedelijke ruimte, die vervlochten is met asymmetrische machtsrelaties tussen etnische groeperingen. Dat gettovorming geen ongecontroleerd proces was, werd zeker duidelijk na de Tweede Wereldoorlog

toen de scheiding tussen blank en zwart van overheidswege werd versterkt door beleid op het gebied van sociale woningbouw, stadsvernieuwing en suburbanisatie.

Als men erkent dat het getto een product en instrument van groepsdominantie is, wordt het mogelijk om het te beschouwen als een instituut met een janusgezicht: het getto combineert twee tegengestelde functies die twee groepen op asymmetrische manier van elkaar afhankelijk maakt. Voor de dominante groep is het motief 'opsluiten en controleren', wat verwijst naar wat Max Weber de 'uitsluitende afsluiting' van de gedomineerde groep noemt. Voor de gedomineerde groep is het echter een integratieversterkend en beschermend middel. Het ontlast de groepsleden van continu contact met de dominante groep en het bevordert de gemeenschapsvorming en het groepsbesef doordat de gedwongen isolatie leidt tot versteviging van de sociale relaties en culturele eenwording. Het komt erop neer dat het getto een product is van vijandigheid van buitenaf, maar ook van interne verwantschap. Daarom hebben Europese joden ondanks hun innige verbondenheid met hun getto's altijd gedemonstreerd tegen de denigrerende verbanning in hun districten.

Armoede en etnische segregatie

Wanneer men het concept op deze wijze uiteenzet, wordt duidelijk hoe men gettovorming van armoede en segregatie kan onderscheiden en kunnen de structurele en functionele verschillen tussen getto's en etnische wijken worden verklaard.

Ten eerste moet men beseffen dat armoede veel voorkomt, maar een afgeleid en variabel kenmerk van getto's. Hoewel veel getto's plaatsen zijn van acute misère door gebrek aan ruimte, economische uitbuiting en algemene mishandeling van de inwoners, betekent dit niet dat een getto noodzakelijkerwijs een achtergestelde wijk is. De Judengasse in Frankfurt, opgericht in 1490 en afgebroken in 1811, kende zowel perioden van bloei als van teloorgang en had verschillende buurten met onvoorstelbare rijkdom toen loyale joden de stad tot een levendig handelscentrum en financieel centrum maakten. Johnson benadrukte in 1930 dat Harlem indertijd een achterstandswijk noch een marginaal gebied was. Het

Camden, New Jersey. (Foto Manuel Aalbers)

was de culturele hoofdstad van 'Zwart Amerika' waar zwarten betere maatschappelijke kansen hadden dan elders. En Drake en Cayton lieten in 1945 zien dat ook Chicago's Bronzeville een veel welvarender gebied was dan de zwarte gemeenschappen in het zuiden en een groot deel van de toenmalige Afro-Amerikaanse bourgeoisie huisvestte. Omgekeerd kan men ook niet zeggen dat elke achtergestelde wijk in een stad een getto is. De verlaten blanke wijken van de gedeïndustrialiseerde steden van de Amerikaanse Midwest en de British Midlands, het troosteloze platteland in Oost-Europa en zuidelijk Italië en de beruchte 'villas miserias' in Buenos Aires tegen het einde van de twintigste eeuw zijn de thuishavens geworden van verval en desintegratie, maar niet van een verstoten etnische groep. Deze gebieden zijn slechts getto's in overdrachtelijke zin, hoe verarmd ze ook zijn. Als getto's gedefinieerd zouden worden aan de hand van hoge armoedecijfers, dan zouden enorme delen van de voormalige Sovjet-Unie en ongeveer driekwart van de wereld het predikaat getto krijgen. Als men begrijpt dat niet alle getto's arm zijn en niet alle arme wijken getto's, wordt het duidelijk dat het bestuderen van getto's en achterstandswijken niet met elkaar mag worden verward. Ten tweede zijn alle getto's gesegregeerd, maar zijn niet alle gesegregeerde wijken getto's. De prestigieuze wijken ten westen van Parijs, de exclusieve

'upper-class' gemeenten rond Boston en Berlijn en de 'gated communities' in steden als São Paulo, Toronto en Miami zijn homogeen qua inkomen, rijkdom, werkgelegenheid en vaak ook etniciteit, maar het zijn zeker geen getto's. Segregatie is hier volledig vrijwillig. Dat suggereert dat segregatie een noodzakelijke, maar geen afdoende voorwaarde voor gettovorming is. Bij een getto moet ruimtelijke afbakening ten eerste opgelegd en alles omvattend zijn. Bovendien moet het overwoekerd zijn met verschillende, deels overlappende instituties die de groep in staat stellen te functioneren binnen de vastgestelde grenzen. Als zwarten in de Amerikaanse samenleving de enige groep vormen die in termen van Massey en Denton 'hypergesegregeerd' zijn, dan komt dat doordat het de enige gemeenschap is waarbij onvrijwillige segregatie werd gecombineerd met parallele organisatiestructuren, die haar vasthield in haar eigen afgezonderde en inferieure kosmos en de isolatie nog weer versterkte. Maar onvrijwillige segregatie aan de onderkant van de samenleving leidt weer niet *ex ipso* tot getto's, zoals men kan zien in de vanaf de jaren tachtig afgegleden Franse banlieues. Hoewel de banlieues vaak bestempeld worden als getto's en de inwoners het gevoel hebben verstoten te zijn in een gebied dat gekenmerkt wordt door verveling, angst en wanhoop, is degradatie gebaseerd op klasse en niet op etniciteit. Er is geen homogene cultuur en autochtone Franse families wonen er temidden van

immigranten van twee dozijn verschillende nationaliteiten. Deze inwoners lijden niet onder dubbele instituties, maar juist aan het gebrek aan organisch gegroeide structuur. De banlieues zijn net als de Engelse en Nederlandse binnensteden in sociologische termen 'anti-getto's'.

Ten derde moet men zich realiseren dat getto's en etnische wijken onderling verschillende structuren en tegenovergestelde functies hebben. Pas wanneer men de relatie tussen het getto en zijn omgeving bestudeert, wordt het contrast met immigrantenwijken en etnische buurten duidelijk. De buitenlandse 'kolonies' in het Chicago van Park, Burgess en Wirth tijdens het interbellum zijn ten onrechte vaak geïnterpreteerd als blanke getto's. Het waren eigenlijk versnipperde concentraties van personen met dezelfde culturele achtergrond. In deze wijken was sprake van gedeeltelijke en poreuze segregatie, ontstaan vanuit een solidariteitsbesef onder migranten en aantrekkingskracht op nieuwkomers. Kortom, deze etnische enclaves zijn niet van buiten opgelegd door een vijandige groep. Hierdoor was de woonsegregatie ook niet uniform en niet sterk gericht op deze groeperingen. Terwijl het over-zwarte Bronzeville 92 procent van de Afro-Amerikaanse populatie in de stad huisvestte, was Little Ireland een etnische mengelmoes van 25 nationaliteiten. Slechts eenderde van de bewoners had een Ierse achtergrond. Bovendien waren de instituties in deze Europese migrantenwijken naar buiten gekeerd: zij waren gericht op aanpassing aan de nieuwe omgeving van de Amerikaanse stad. Men kopieerde geen instituties uit het land van herkomst en trachtte niet de culturele verschillen te benadrukken. De kenmerken van deze wijken vervaagden in twee generaties, omdat de bewoners hun weg vonden in de Amerikaanse maatschappij en zich naar gelang hun sociaal-economische klasse elders gingen vestigen. Dit staat haaks op de alomvattende raciale uitsluiting en institutionele inbedding in de Black Belt. Het voorbeeld uit Chicago maakt duidelijk dat een migrantenwijk en een getto twee tegenovergestelde doelen dienen: het ene is een springplank om tot assimilatie te komen met behulp van sociaal-cultureel kapitaal, de ander is een fysiek en symbolisch geïsoleerde wijk gericht op dissimilatie. Terwijl de eerste functioneert

als een brug, zou de tweede als een muur omschreven kunnen worden.

Identiteitsmachine met 'n smet

Het getto is niet alleen een middel om etnische dominantie uit te oefenen, maar tevens een krachtige collectieve identiteitsmachine. Ten eerste verscherpt het de grens tussen de verstoten groep en de overige bevolking doordat het de sociaal-culturele kloof vergroot. Daarnaast is het een culturele verbrandingsmotor die verschillen binnen de opgesloten groep oplost en de collectieve trots aanwakkert. Ruimtelijke en institutionele inperking erodeert de klassentegenstellingen en culturele verschillen. Volgens Wirth smolten onder invloed van het christelijke ostracisme de Asijkenazische en Sefardische joden samen tot een overkoepelende joodse identiteit, met als gevolg dat er in de Europese getto's één type en een algemene 'state of mind' ontstond. In het zwarte getto werd op vergelijkbare manier de sociaalsymbolische eenwording tussen kleurlingen en zwarten tot een enkel 'ras' versneld. Drake en Cayton beschrijven hoe het raciale bewustzijn daarbij in een massafenomeen veranderde dat de mobilisatie tegen voortgaande uitsluiting aanwakkerde. Deze gestandaardiseerde identiteit is echter aangetast doordat gettovorming nu eenmaal behelst wat Weber de 'negative evaluation of honor' noemt: het komt vaak voor dat leden van getto's gevoelens van zelftwijfel en zelfhaat hebben. Omdat gettovorming sterk verbonden is met etniciteit, segregatie en armoede, is het moeilijk om empirisch te onderscheiden welke kenmerken gettospecifiek zijn en welke daarentegen uitdrukkingen van klasse, bevolkingsgroep of sekse. Daarnaast sijpelen culturele verschijnselen die zijn geproduceerd in het getto de omliggende maatschappij binnen, waar zij rebellie en sociale excentriciteit symboliseren. Dit herkent men in de fascinatie van bourgeois tieners over de hele wereld met Amerikaanse 'gangsta rap'. Het is moeilijk om de culturele verschijnselen die echt onder gettobewoners leven te onderscheiden van uitingen die het publieke beeld domineren (en die ook via wetenschappers verspreid worden). Het is het beste om het getto en het etnische cluster als twee ideaaltypische configuraties te beschouwen aan de weerszijden van een continuüm. Afhan-

kelijk van stigmatiserende krachten, beperkingen, ruimtelijke opsluiting, institutionele verdubbeling en de mate van de elkaar beïnvloedende vergroeiing kunnen verschillende groepen binnen dit continuüm worden geplaatst en na verloop van tijd verschuiven. Gettovorming is dan een meervoudige variabele voor vergelijkende analyse en empirische illustratie. Het kan afnemen tot het punt waarbij – door geleidelijke afkalving van zijn ruimtelijke, sociale en geestelijke grenzen – het getto langzaamaan in een etnische concentratie verandert en als een springplank gaat dienen voor structurele en culturele integratie.

Echter, daar waar de bewoners niet meer van economisch belang zijn voor de dominante groep, kan het getto zich ontwikkelen tot een opvangmiddel van de verwaarloosde groep of als stap in de richting van de ultieme vorm van verbanning: fysieke uitroeiing. Het eerste scenario past in de ontwikkeling van het Amerikaanse 'hypergetto' uit de periode na het Civil Rights tijdperk. Omdat het zijn functie als reservoir van ongeschoold arbeidspotentieel verloor, ontstond een symbiotische relatie met het massieve gevangeniscomplex. De gevangenis en het getto delen een cultuur, zijn functioneel surrogaat en vertonen een structurele gelijkenis. Het tweede scenario is geïmplementeerd door Nazi Duitsland, waar het Judengetto nieuw leven in werd geblazen om de joden te verarmen en bijeen te brengen met het vooruitzicht ze te deporteren naar uitroeiingskampen.

Deze aanscherping van het begrip suggereert dat het getto het beste bestudeerd kan worden door het niet met achterstandswijken of immigrantenclaves te vergelijken, maar eerder met reservaten, vluchtelingenkampen en gevangenis. Getto's zijn onderdeel van een type instituties dat opsluiting van een ontheemde en achtergestelde groepen afdwingt. Het is dan ook geen toeval dat de Bridewell van Londen (1555), het Zuchthuis van Amsterdam (1654) en het Hospital général in Parijs (1656), ontworpen om bedelaars en criminelen de discipline van werken bij te brengen, in dezelfde tijd ontstonden als het joodse getto. En het is ook geen toeval dat de hedendaagse vluchtelingenkampen in Rwanda, Sri Lanka en de bezette gebieden van Palestina steeds

Aubervilliers, Parijs. (Foto Manuel Aalbers)

meer gaan lijken op een kruising tussen getto's uit het middeleeuwse Europa en gigantische goelags.

Loïc Wacquant is 'distinguished university professor' in de sociologie en antropologie aan de New School for Social Research in New York, gewoon hoogleraar sociologie aan de universiteit van Berkeley in Californië en onderzoeker aan het Centre de sociologie européenne (CSE) in Parijs. Hij publiceerde onlangs 'Body and Soul: Notebooks of an Apprentice Boxer' (2004), 'The Mystery of Ministry: Pierre Bourdieu and Democratic Politics' (2005) en 'Deadly Symbiosis: Race and the Rise of Neoliberal Penalty' (2005).

Dit artikel is een door Rogier van der Groep vertaalde en ingekorte versie van 'Ghetto' dat binnenkort verschijnt in Neil Smelser & Paul Baltes (red.) International Encyclopedia of the Social and Behavioral Sciences, London: Pergamon Press.

Literatuurselectie

- Abu-Lughod, J.L. (1980) *Rabat: Urban Apartheid in Morocco*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Browning, C.R. (1986) *Nazi Ghettoization Policy in Poland, 1939-1941*. In: *Central European History* 19, 4, pp. 343-368.
- Drake, C. & H.R. Cayton (1945) *Black Metropolis: A Study of Negro Life in a Northern City*. Chicago, IL: University of Chicago Press.
- Friedman, P. (1980) *The Jewish Ghettos of the Nazi Era*. In: *Roads to Extinction: Essays on the Holocaust*, pp. 59-87. New York: The Jewish Publication Society of America.
- Hannerz, U. (1969) *Soulside: Inquiries into Ghetto Culture and Community*. New York: Columbia University Press.
- Hirsch, A. (1983) *Making the Second Ghetto: Race and Housing in Chicago 1940-1970*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Johnson, J.W. (1930) *Black Manhattan*. New York: Da Capo.
- Johnson, P. (1987) *Ghetto*. In: *A History of the Jews*, pp. 230-310. New York: HarperPerennial.
- Massey, D. & N. Denton (1992) *American Apartheid: Segregation and the Making of the Underclass*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Mingione, E. (ed.) (1996) *Urban Poverty and the "Underclass"*. Oxford: Basil Blackwell.
- Sennett, R. (1994) *Fear of Touching*. In: *Flesh and Stone: The Body and the City in Western Civilization*, pp. 212-251. New York: W.W. Norton.
- Stow, K.R. (1992) *Alienated Minority: The Jews of Medieval Europe*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Wacquant, L. (1998) 'A Black City Within the White': Revisiting America's Dark Ghetto. In: *Black Renaissance* 2, 1, pp. 141-151.
- Wacquant, L. (2004) *Deadly Symbiosis: Race and the Rise of Neoliberal Penalty*. Cambridge: Polity Press.
- Wacquant, L. (2005) *Urban Outcasts: Toward a Sociology of Advanced Marginality*. Cambridge: Polity Press.
- Wilson, W.J. (1987) *The Truly Disadvantaged: The Inner City, the Underclass and Public Policy*. Chicago, IL: University of Chicago Press.
- Wirth, L. (1928) *The Ghetto*. Chicago, IL: University of Chicago Press.
- Wirth, L. (1956) *The Ghetto*. In: Reiss, A.J. (ed.) *On Cities and Social Life*, pp. 84-98. Chicago, IL: The University of Chicago Press.

INEQUALITY, ETHNICITY, AND MARGINALITY IN THE 21-CENTURY METROPOLIS

Loïc Wacquant

University of California-Berkeley, New School for Social Research

Centre de sociologie européenne-Paris

In this lecture, Loïc Wacquant draws on comparative studies of the evolution of the black American ghetto and the European working-class territories since the mid-seventies to sketch a characterization of the regime of urban marginality that has emerged in advanced societies at the close of the century. He highlights four logics that combine to produce it: a macrosocietal drift towards inequality, the mutation of wage labor (entailing both deproletarianization and casualization), the retrenchment of welfare states, and the spatial concentration and stigmatization of poverty. The rise of this new marginality does not signal a transatlantic convergence on the American pattern: European neighborhoods of relegation are deeply penetrated by the state and ethnoracial tensions in them are fueled, not by the growing gap between immigrants and natives, but by their increasing propinquity in social and physical space. To cope with emergent forms of urban marginality, societies face a three-pronged alternative: they can patch up existing programs of the welfare state, criminalize poverty via the punitive containment of the poor, or institute new social rights that sever subsistence from performance on the labor market.

26 mei 2004, 17.00 uur, Universiteit van Amsterdam, Oudemanhuispoort (tussen de Kloveniersburgwal en de Oudezijds Achterburgwal). De toegang is gratis maar reserveren aanbevolen. Voor aanmeldingen en informatie: Justus Uitermark (j.l.uitemark@uva.nl, 020 5252277).